Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0424U000165

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-06-2024

Статус: Підтверджена МОН

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ МОН №1415 від 02.10.2024 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Заїка Володимир Вікторович
2. Volodymyr V. Zaika

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 13.00.02

Назва наукової спеціальності: Теорія і методика навчання (з галузей знань)

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 19-06-2024

Спеціальність за освітою: Фізичне виховання. Державне управління.

Місце роботи здобувача: Первинна профспілкова організація Офісу Президента України

Код за ЄДРПОУ: 26409637

Місцезнаходження: 01220, м. Київ, вул. Банкова, 11, Київ, 01220, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.053.14

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35.09, 77.03.05

Тема дисертації:

1. Формування рухових умінь і навичок професійної спрямованості майбутніх фахівців інформаційних технологій у процесі фізичного виховання

2. Formation of motor skills and professional orientation skills of future information technology specialists in the process of physical education

Реферат:

1. У дисертаційному дослідженні розроблено, теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено методику формування рухових умінь і навичок професійної спрямованості студентів інформаційних спеціальностей на основі урахування статі та особливостей майбутньої спеціальності. Досліджено відсутність чіткого системного підходу до процесу психофізичної підготовки здобувачів вищої освіти, яка має успішно функціонувати в умовах підвищення вимог суспільства до професійної готовності майбутніх фахівців. Встановлено, що відповідно до сучасних технологій спеціалістам кафедр фізичного виховання вищих закладів освіти під час розробки навчальних та робочих програм для здобувачів вищої освіти, необхідно враховувати специфіку конкретної майбутньої професії, а також статеві та індивідуальні

особливості тих, хто навчається у зв'язку з неоднорідністю студентського контингенту. Показано що професійна діяльність майбутніх фахівців інформаційних технологій вимагає підвищені вимоги до рухових якостей та функціонування сенсорних систем майбутнього спеціаліста. Підтверджено, що деякі рухові здібності мають перевагу над іншими руховими якостями для успішної професійної діяльності, оскільки при роботі на комп'ютері чи з ним самі рухові дії складнокоординовані та висувають особливі вимоги до рухових якостей і сенсомоторних систем організму здобувачів вищої освіти. Виявлено, що аналіз сучасного стану та перспективи розвитку фізичного виховання майбутніх фахівців інформаційних технологій в науковій літературі представлено недостатньо, відсутній чіткий системний підхід до розробки практичних рекомендацій, методичних вказівок, навчальних посібників з питань його організації у закладах вищої освіти. При цьому увага фахівців зупинялася лише на дослідженні ролі спритності для успішної професійної діяльності фахівців, а також показано значення психічних особливостей розвитку організму студентів інформаційних спеціальностей (уваги, пам'яті тощо) під час виконання свої їх професійних обов'язків. Разом з тим відсутні роботи, які спрямовані на дослідження формування рухових умінь і навичок професійної спрямованості у процесі фізичного виховання з урахуванням статі та особливостей майбутньої спеціальності фахівця інформаційних технологій. Результати анкетування свідчать про загальне відношення студентів інформаційних спеціальностей до занять з фізичного виховання, їхню самооцінку, розкрили особливості розподілу навантаження під час роботи на з комп'ютером на робочі м'язи, підтвердили необхідність вдосконалення рухових здібностей майбутніх фахівців інформаційних технологій, виявили схильності та інтерес студентської молоді до занять спортивними іграми, аквафітнесом, ритмічно-танцювальними вправами. Аналіз показників соматичного здоров'я та загальної фізичної підготовленості майбутніх фахівців інформаційних технологій виявив, що їх рівень у здобувачів вищої освіти знаходиться в більшій мірі в межах від низького до середнього, а це узгоджується з існуючими даними різних наукових праць. Дослідження спеціальних рухових здібностей і характеристик психіки дали можливість визначити інформативні показники, які безпосередньо впливають на успішність здобувачів вищої освіти та розробити модельні характеристики сформованості рухових умінь і навичок професійної спрямованості майбутніх фахівців інформаційних технологій. При цьому проведено кореляційний аналіз показників спеціальної рухової підготовки з рівнем професійної підготовленості студентів інформаційних спеціальностей, на основі чого виявлено структуру психофізичної підготовки для успішного оволодіння професійними навичками майбутньої спеціальності в галузі інформаційні технології. Обґрунтовано диференціацію фізичного виховання здобувачів вищої освіти відповідно до статі, мотиваційних прагнень та особливостей майбутньої спеціальності й на цій основі розроблено методику формування рухових умінь і навичок професійної спрямованості майбутніх фахівців інформаційних технологій, а також визначено педагогічні умови підвищення ефективності процесу формування рухових умінь і навичок професійної спрямованості студентів інформаційних спеціальностей. Визначено навчальні нормативи оцінювання рівня спеціальної рухової підготовленості майбутніх фахівців інформаційних технологій на основі загальновідомих тестів та методик. Встановлено, що за допомогою цих нормативів можна здійснювати поточний контроль рівня розвитку рухових здібностей здобувачів вищої освіти і підсумкове оцінювання рівня спеціальних навчальних досягнень та отримати на цій основі інформацію про якість змісту професійно-прикладної фізичної підготовки, а також представлено модульно-рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень з фізичного виховання студентів інформаційних спеціальностей.

2. The method of formation of motor skills and professional orientation skills of students of information majors based on taking into account the gender and features of the future major was developed, theoretically substantiated and experimentally tested in the dissertation study. It was established that, in accordance with modern technologies, specialists of physical education departments of higher educational institutions, when developing training and work programs for students of higher education, must take into account the specifics of a specific future profession, as well as the gender and individual characteristics of those who study in connection with the heterogeneity of the student contingent . It is shown that the professional activity of future information technology specialists requires increased requirements for the motor qualities and functioning of the sensor

systems of the future specialist. It has been confirmed that some motor abilities have an advantage over other motor qualities for successful professional activity, because when working on or with a computer, the motor actions themselves are complexly coordinated and make special demands on the motor qualities and sensorimotor systems of the body of higher education students. It was revealed that the analysis of the current state and prospects for the development of physical education of future information technology specialists is not sufficiently presented in the scientific literature, there is no clear systematic approach to the development of practical recommendations, methodical instructions, training manuals on issues of its organization in institutions of higher education. At the same time, the attention of specialists was focused only on the study of the role of dexterity for the successful professional activity of specialists, and the significance of the mental characteristics of the development of the body of students of information specialties (attention, memory, etc.) during the performance of their professional duties was also shown. At the same time, there are no works aimed at researching the formation of motor skills and skills of a professional orientation in the process of physical education, taking into account the gender and characteristics of the future specialty of an information technology specialist. The results of the survey indicate the general attitude of students of information majors to physical education classes, their self-esteem, revealed the peculiarities of the distribution of the load when working with a computer on the working muscles, confirmed the need to improve the motor skills of future information technology specialists, revealed inclinations and interest student youth to participate in sports games, aquafitness and rhythmic dance exercises. The analysis of indicators of somatic health and general physical fitness of future information technology specialists revealed that their level in higher education graduates is mostly in the range from low to average, and this is consistent with the existing data of various scientific works. The study of special motor abilities and characteristics of the psyche made it possible to determine informative indicators that directly affect the success of students of higher education and to develop model characteristics of the formation of motor skills and professional orientation skills of future information technology specialists. At the same time, a correlation analysis of indicators of special motor training with the level of professional training of students of information specialties was carried out, based on which the structure of psychophysical training for successful mastering of professional skills of the future specialty in the field of information technologies was revealed. The differentiation of physical education of students of higher education according to gender, motivational aspirations, and features of the future specialty is substantiated, and on this basis, a methodology for the formation of motor skills and professional orientation skills of future information technology specialists is developed, as well as pedagogical conditions for increasing the effectiveness of the process of forming motor skills and professional orientation skills of information technology students are defined. specialties Educational standards for assessing the level of special motor training of future information technology specialists have been determined based on well-known tests and methods.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Заїка В.В. Дослідження ефективності методики навчання рухових умінь і навичок професійної спрямованості майбутніх фахівців інформаційних технологій у процесі фізичного виховання. Knowledge, Education, Law, Management. 2023. Вип. 7(59). С. 10-14.

- 2. Заїка В.В. Структура комплексної рухової підготовленості студентів інформаційних спеціальностей. Інноваційна педагогіка. 2023. Вип. 65. Том 1. С.62-66.
- 3. Заїка В.В. Характеристика компонентів фахової підготовленості майбутніх фахівців інформаційних технологій у процесі фізичного виховання. Науковий часопис Українського державного університету мені Михайла Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). Вип. 12(172). 2023. С. 86-92.
- 4. Заїка В.В. Сучасні підходи до організації фізичного виховання у сфері інформаційних технологій з урахуванням умов їх професійної діяльності. Науковий часопис Українського державного університету мені Михайла Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). 2024. Вип. 1(173). С. 64-68.
- 5. Тимошенко О.В., Заїка В.В. Методика навчання рухових умінь і навичок професійної спрямованості студентів інформаційних спеціальностей у процесі фізичного виховання діяльності. Науковий часопис Українського державного університету мені Михайла Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). 2024. Вип. 3К(176). С. 64-68.
- 6. Заїка В.В. Особливості фізичного виховання студентів у сфері інформаційних технологій з урахуванням умов їх професійної діяльності // Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми фізичної культури і спорту в сучасному суспільстві», Житомир, 03 грудня 2023 р., ЖДУ імені І. Франка, 2023. С. 60-63.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тимошенко Олексій Валерійович

2. Oleksii V. Tymoshenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5310-4941

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=nLIU2WgAAAAJ&hl=uk; Scopus Author ID: 57216390841; Scopus Author ID: 57216396079

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Базилевич Наталія Олександрівна
2. Nataliia O. Bazylevych

Кваліфікація: к.пед.н., доцент, 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2470-5107

Додаткова інформація: https://scholar.google.ru/citations?user=QMt4MRAAAAAJ&hl=ru

Повне найменування юридичної особи: Університет Григорія Сковороди в Переяславі

Код за ЄДРПОУ: 04543387

Місцезнаходження: вул. Сухомлинського, буд. 30, Переяслав, Переяслав-Хмельницький р-н., 08401, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пронтенко Костянтин Віталійович
2. Kostiantyn Prontenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0588-8753

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова

Код за ЄДРПОУ: 08183359

Місцезнаходження: проспект Миру, буд. 22, корпус ЖВІ, Житомир, Житомирський р-н., 10004, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Тимошенко Олексій Валерійович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Арефьєв Валерій Георгійович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Кліваденко Наталія Іванівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна